

«چکیده»

پژوهش حاضر با استفاده از روش توصیفی، به بررسی عوامل استرسزا و وضعیت سلامت عمومی در مدیران و مدیره های پرستاری بیمارستانهای دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، شهید بهشتی و ایران پرداخته است.

در این پژوهش اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسشنامه ای که بر مبنای مقیاس لایکرت تنظیم شده است گرد آوری شد. در واقع پرسشنامه مورد استفاده از دو پرسشنامه اختصاصی تشکیل شده که به صورت یک پرسشنامه ارائه گردیده است (کل جامعه مورد پژوهش ۱۰۴ نفر بوده اند که به واسطه کم بودن تعداد، نمونه گیری انجام نشد و تمامی افراد مورد مطالعه قرار گرفته اند. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از روشهای موجود آمار توصیفی نظیر تهیه جداول فراوانی دو بعدی و سه بعدی و محاسبه برخی از شاخصهای توصیفی از جمله میانگین و انحراف معیار متغیرهای کمی بهره گرفته شده است.

یافته های پژوهش نشان داده اند که میزان شیوع استرس و بیماری در جامعه مورد پژوهش به ترتیب ۳۱/۳۴ درصد و ۱۳/۷۳ درصد می باشد طی بررسی مقایسه ای مشخص شد که مدیران بیمارستانها به میزان ۱۹/۵۱ درصد و مدیره های پرستاری به میزان ۴۳/۱۸ درصد دچار استرس و مدیران بیمارستانها به میزان ۱۱/۹ درصد و مدیره های پرستاری به میزان ۱۵/۵۶ درصد دچار بیماری بوده اند.)

نتایج بررسی حاکی از آن است که میزان شیوع استرس و بیماری در مدیران بیمارستانهای عمومی با تفاوت چشمگیری بیش از مدیران بیمارستانهای تخصصی بوده است. میزان شیوع استرس در مدیره های پرستاری بیمارستانهای تخصصی بیش از مدیره های پرستاری بیمارستانهای عمومی بوده است. در حالیکه میزان شیوع بیماری در

مدیره های پرستاری بیمارستانهای عمومی بیش از مدیره های پرستاری بیمارستانهای تخصصی بوده است.

درصد شیوع بیماری در مدیران بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران بیش از مدیران بیمارستانهای سایر دانشگاههای تحت بررسی بوده است. درصد شیوع استرس و بیماری در مدیره های پرستاری بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی بیش از مدیره های پرستاری سایر دانشگاههای تحت بررسی بوده است.

یافته های پژوهش نشان داده اند که عوامل استرسزای مربوط به محیط کار، بیش از سایر عوامل، در ایجاد استرس در جامعه مورد مطالعه نقش داشته اند. در رتبه بندی کلی عوامل استرسزاکه پس از محاسبه میانگین امتیازات مربوط به هر کدام از عوامل و مرتب نمودن آنها براساس اولویت انجام پذیرفته است دو عامل «مسئولیت در قبال سلامتی بیماران» و «حساسیت بیش از اندازه»، در افراد مورد پژوهش به ترتیب بیشترین امتیازات را بخود اختصاص داده اند.

از جمله نتایج بدست آمده از این پژوهش، شناسایی و رتبه بندی اثرات استرس بر عملکرد افراد مورد بررسی است. براساس این یافته ها مهمترین اثرات استرس بر عملکرد جامعه مورد پژوهش به ترتیب عبارتند از: «از بین رفتن تمرکز فکری جهت تصمیم گیری موثر» و «کاهش کیفیت کار».

یک مقایسه کلی بین مقیاسهای چهارگانه پرسشنامه GHQ-28 براساس میانگین نمرات کسب شده توسط جامعه مورد پژوهش نشان داده است که در وهله اول «اختلال در کارکرد اجتماعی» و در انتها مقیاس «افسردگی» از نظر سلامت عمومی افراد مورد مطالعه حائز اهمیت است.

آخرین یافته بررسی حاکی از آن است که همه مدیرانی که مبتلا به استرس بوده اند از نظر وضعیت سلامت عمومی، سالم تشخیص داده شده اند، در حالیکه ۲۶/۳۲ درصد از مدیره های پرستاری مبتلا به استرس، دچار بیماری تشخیص داده شده اند.